

Vjenčić - Венчик

Savez Rusina Republike Hrvatske
Союз Русинох Републики Горватской

BROJ
ЧИСЛО

97 | 2/2021

ISSN 1331-2189

Пестоване подніматильства у школи

Лето нам дурка на дзвери

После двух успешных предыдущих выставок на ярмарку, молодые люди из школы Чаковцы и ПШ Миклошевцы решили организовать и одну летнюю. Похасновали подарки позже ярмарки – грибной квас и мед из багренца. Так, в просторий школской группы «Яблуковац» начались два здоровых и вкусных продукта: грибной сироп и мед из орехами.

Пражени орехи з медом

Прекрасни дарунок природи преточени до сладкого сирупу

Млади поднімателі

Активно ше предавало и купувало и у Миклошевцох

Молодые люди предавали свои декоративные и бытовые продукты в Чаковце и Миклошевце, мы горячо благодарим всех за их поддержку, побуждали и спонсировали дальнейшую работу.

Леся Мудри

BROJ / ЧИСЛО

97

GODINA / РОК

2021.

“VJENČIĆ”

Izdavač: Savez Rusina RH

<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com

Facebook: Savez Rusina RH Vukovar

Za nakladnika: Dubravka Rašljanin

Uredništvo: Vukovar,

Vijeća Europe 93

Tel. / faks: 032 428-342

IBAN HR1623400091110057465

Tisak: Proventus Natura d.o.o. Cerna

Naklada: 400 primjeraka

“ВЕНЧИК”

Видава: Сојуз Русинох РГ

<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com

Фейсбук: Savez Rusina RH Vukovar

За видавателя: Дубравка Рашлянин

Редакция: Вуковар, Ради Европи 93

Тел. / факс. 032 428-342

ИБАН HR1623400091110057465

Друкуе: Провентус Натура д.о.о. Церна

Тираж: 400 прикладници

Tiskano – Друковане

6 / 2021

Cijena
Цена

5

Kuna
Куни

Rukopisi se ne vraćaju.

Рукописи ше не врачају.

Uredništvo: Vera Pavlović (glavna i odgovorna urednica), Ahnetka Balatinac, Ljubica Harhaj, Manuela Dudaš, Lesya Mudri i Vladimir Provčić

Savjet uredništva: dr.sc. Oksana Timko Đitko (predsjednica), Marijana Džudžar, vl. Vladimir Sedlak

Lektori: Marija Vulić (rusinski jezik), Andreja Magoč (hrvatski jezik)

Tiskanje potporlaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske.
Naklada: 400 primjeraka

Редакция: Вера Павлович (главна и одвичателна редакторка), Агнетка Балатинац, Мануела Дудаш, Любица Гаргай, Владимир Првчи, Леся Мудри

SADRŽAJ - ЗМИСТ

Лјето нам дурка на дзвери	2
ГАВРИЈЕЛ КОСТЕЉНИК – 135 РОКИ ОД НАРОДЗЕЊА	4
GABRIJEL KOSTELJNIK – 135 GODINA OD ROĐENJA	4
ГЕРЛІЧКИ	8
Перша причасц у Петровцох	10
Работна акција на центру при нашој цркви.	11
ПИРОГИ	12
ВЕЛЬКОНОЦНА РОБОТНЯ	14
РУСКИ БУКВИ НА ПРИВЯЗКОХ	15
Мацеров дзень	16
Лјето почина зоз черешњами	16
Дзень школи и Дзень Руснацох у Републици Горватскай	17
Школяре написали.	18
ЧУДЕСНИ ШВЕТ	21
Илустрована азбука	22
Забавни боки	23
„Руска хижка“	26
Подобово роботи.	29

Насловни бок: Ивана Бики: Лјето

Остатній бок: Ивана Бики: Вуковарски Дунай

Совит редакциј д.ф.н. Оксана Тимко Ђитко (председатељ), Марияна Джуджар, о. Владимир Седлак

Лектор: Мария Вулич (руски језик), Андреја Магоч (горватски језик)
Друковане помага Совит за национални менишини Републике Горватске.

Тираж: 400 прикладници

ГАВРИЈЛ КОСТЕЉНИК

135 РОКИ ОД НАРОДЗЕЊА

Гавријл Костельник Гомзов народзени у Руским Керестуре 15. јуния 1886. року. Вон наш најиззначнейши и перши писац на нашим мацеринским језику. Школовал ше у Винковцих, Загребе и Львове, дзе дипломовал теологију и филозофију. Кед наполнел двацет седем роки постал доктор филозофији и робел як преподавач. Жиц до Руского Керестура ше нїгда нє врацел, жил у већеј красних городох Европи, але на свой родни валал нїгда нє забул. Знал велї језики вельких литературах, а на мацеринским језику написал најкрасши дїла од хторих идилски венец „З мојого валала“ перша књіжка рускей литератури (1904). Же би тата литература мала и свой литературни јазик, вон написал и објавел граматику 1923. року. Гавријл Костельник умар у Львове 20. септембра 1948. року од пошлідкох атентату.

Порихтала Лю. Г.

GABRIJEL KOSTELJNIK

135 GODINA OD ROĐENJA

Gabrijel Kosteljnik, zvani Gomzov, rođen je u Ruskom Krsturu 15. lipnja 1886. godine. On je naš najznačajniji i prvi pisac na materinskom jeziku. Školovao se u Vinkovcima, Zagrebu i Lavovu gdje je diplomirao teologiju i filozofiju. Kad je napunio 27 godina postao je doktor filozofije i radio kao predavač.

U Ruski Krstur više nikada se nije vratio. Iako je živio u više europskih gradova, na svoje rodno selo nikada nije zaboravio. Govorio je nekoliko jezika, ali na materinjem jeziku napisao je najljepša djela od kojih je Idilski vijenac „Iz moga sela“ prva knjiga rusinske književnosti (1904.). Kako bi ta književnost imala i svoj književni jezik, napisao je i objavio gramatiku 1923. godine.

Gabrijel Kosteljnik umro je u Lavovu 20. rujna 1948. godine od posljedica atentata.

Priredila Lju. H.

КЕД ШЕ БИЛА МУХА З МУХУ

Кед ше била муха з муху,
як то страшн€ було!
Так ше тресла жем под німа,
оздаль ше аж на край швета
чуло!

Кед почали огнї бухац
як перуни з хмарох –
як да ше побили войска,
силни войска двох пресилних
царох!

Так ше мухи барз вадзели,
„Н€ шала!” – повеце –
Ша за власи ше цагали
геваль-тамаль – гет по шицким
швеце!

„Ти л€м єдна коњска муха!
Ти сцеш заповедац?
Ти сцеш шедац на человека?

Kad se tukla muha s muhom

Kad se tukla muha s muhom,
kako je to strašno bilo!
Toliko se pod njima zemlja tresala,
valjda se čak na kraj svijeta
čulo!

Kad su vatre počele sukljati
kao gromovi iz oblaka -
kao da su se pobile vojske,
ogromne vojske moćnih
careva!

Tako jako su se muhe svađale
„Nije šala!” reći će te na to –
pa za kosu su se vukle
amo-tamo – po svijetu
čitavom!

„Ti si samo jedna konjska muha!
Ti želiš zapovijedati?
Ti želiš slijetati na čovjeka?

Ша то тебе л€м на конї
шедац!”

Ал€ друга муха кричи:
„Ша я ци укажем,
дзе мам шедац?! Хто ма право?!
Будзеш видзиц, кед це стрепем
на жем!”

Таке було, же у води
думал себе карас:
Же ше дораз швет западн€,
и шицко на нїм препадн€
нараз!

Ал€ то ше стало, о чим
не думал карас
прил€цела ластовичка,
прелїгла обидва мухи
нараз!

Pa tebi pristoji samo na konje
slijjetati!!

Ali druga muha viče:
„Ma ja ћu ti pokazati,
gdje ћu slijjetati?! Tko ima pravo?!
Kad te na zemlju srušim to ћu i
dokazati!”

Bilo je tako, da je karaš
u vodi pomislio:
Kako će svijet odmah propasti
i sve u njemu najednom nestati!

Ali dogodilo se to, što
karaš nije mogao znati,
da lastavica u letu može
obje muhe odjednom
progutati.

БАЧКО, МОЯ БАЧКО

Бачко, моя Бачко!
У тим швеце ширим
Я за тобу тужим,
Нігда ше нє змириш.

Волїм твоїй писнї,
Цо их чуц вечаром,
Як ѿ тоти писнї,
Цо их граю царом!

Волїм твоїо поля
Зоз житом зашати,
Як шицкого швета
Камени палати.

Ти ми шерцо дала,
Па лєм тебе воно
Люби и розуми,
Як лєм шерцо годно.

А у ширим швеце
Як през шреца жиєм –
Я ту на роботи,
А о тебе шнїєм!

ВАЧКО, МОЈА ВАЧКО

Bačko, moja Bačko!
Na tom svijetu širom
Ja za tobom tugujem,
Nikako da se smirim.

Volim tvoje pjesme,
Što se čuju večerima,
Više nego pjesme,
Što ih sviraju carevima!

Više volim tvoja polja
Žitom zasijana,
Nego cijelog svijeta
palače od kamena.

Ti si mi srce dala,
Pa samo tebe ono
Voli i razumije,
Kako samo srce umije.

A u dalekom svijetu
Ko bez srca živim –
Tu sam na poslu,
A o tebi snivam!

ЛЕТО

А кед жито сущаце ше зоз косу покоши,
Кед за роси повязане до крижкош ше зноши,
И овес аж под пазухи з главку ше пишаци
Порипе ше – веџ ше суши на гарсцох лежаци.

Од зарна ше високого жем уж почисцела,
И ровніну наоколо през конца створела.
Мог биш видзиц и швет шицок, ал€ небо пада,
И дальни€ ци вид зоз хустку белаву заклада.

А там дзе округле з жему в€дно ше збочку€,
През числа ше габох билих бистро прилїву€,
Па ше блїща, па трепеца на слунку младому,
Же то „баба кози гонї“, нашо гваря тому.

На далёко швет ци шицок морйо єдно красне,
Стриберно ше прелїву€, як стрибло є ясне,
По нїм як кед би плївали чамци за чамцами,
Шорую ше марадики за марадиками.

LJETO

A kad se žito šuštavo kosom pokosi,
i za jutarnje rose povezano u snopove nosi,
i zob čak do pazuha glavicom se ponoseći
Struze se – onda se suši na gomilicama ležeći.

Od zrna visokoga zemљa se već počistila,
I ravnicu naokolo bez kraja stvorila.
Mogao bih i cijeli svijet vidjeti, ali nebo pada,
i daljinu ti plavom maramom zaklanja.

A tamo gdje okruglo se sa zemljom slijubljuje,
Preko brojnih se valova bijelih bistro odbljeskuje,
Pa blješte, pa trepere na suncu mladome,
To „baba koze goni“, naši kažu tome.

Na daleko cijeli ti je svijet jedno lijepo more,
Srebrno se prelijeva, kao srebro jasno je,
Po njemu k'o da plivaju čamci za čamcima,
Redaju se snopovi za snopovima.

ВИТОР

Пришол гу нам витор,
До дзверох нам дурка:
„Вонка цемно, вонка жимно,
Пущце-л€ ме нука!“

И як щен€ драпе
По дзверох, и стука:
„Вонка цемно, вонка жимно,
Пущце-л€ ме нука!“

Н€ пущиме ми це,
Дзвери зме замкнули –
Ти би нам л€м згашел лампу,
Поцме бизме були.

Н€ пущиме ми це,
Бо зме за це чули:
Же ти вјиме цепле крадн€ш,
Та бизме змарзнули!

VJETAR

Došao je vjetar k nama,
Na vrata nam lupa:
„Vani je mračno, vani je hladno,
Pustite me unutra!“

I kao štene grebe
Po vratima i stenje:
„Vani je mračno, vani je hladno,
Unutra me pustite!“

Nećemo te pustiti,
Vrata smo zaključali –
Ti bi nam samo lampu ugasio,
U mraku bismo ostali.

Nećemo te pustiti,
Jer smo za tebe čuli:
Da ti u zimu toplinu kradeš,
Pa bismo se smrzli!

ГЕРЛІЧКИ

У сушедовим дворе, високо у конарох старей ягоди гніздо звила фамелия герлічкох. Амалка их кажди дзень зацикавено провадзела и випитовала ше мами ѿ то вони робя.

Мац дакеди нє мала часу одвітовац на ёй питаня, та ю посылала гу оцови, а оцец, же би нє одбил свой першородзене, надумал Амалки дац задаток.

Уж кед мала пейц роки оцец ю учел писац букви, а кед мала шейсц послали ю до школи. Оцец надумал Амалки задац же би кажди дзень записавала цо видзи, цо ше случуе у гніздзе. Ишле нє знала добре зложиц виречена бо мала лем седем роки, але праве прето оцец раховал же ёй то будзе забавно, а кажди вечар му будзе читац цо записала.

Подскакуюци одбегла по теку и клайбас, и шедала на пнячок нєдалеко од ягоди.

Пес Бундаш дораз пришол и лєгнул блізко гу нєй, а пришла и мачичка Цица, та ше почала улізовац и чухац ше до Амалковых ногох. Погласкала обидвоїх и з озбильним гласом гуторела:

– Будзце мирни бо мам важни задаток, мушим записавац шицко цо ше случуе у герлічковим гніздзе.

Бундаш и мачичка ше умирели, а Амалка ше ужерала же би цо лєпше видзела през густы конари старей ягоди.

Прилєцела єдна герлічка, а нєодлуго за ню и друга. У джубкох ношэли конарчки.

– Будую хижку – записала.

Провадзела их так днями, а вец ше ёй дас о пол мешаца видзело же зоз гнізда нараз викукла главка малей герлічкі.

Амалка подскочела од радосци и швидко одбегла гу мацери и оцови.

– Маме малу герлічку, маме малу герлічку! – кричала з полним гласом же аж сушиди чули.

Фото: © Pixabay

Оцец бул при коньох у хліве, а мац гнєтла цесто за резанки. Обидвойо ше застановели и з ошміхом рушели гу Амалки, а вона нє могла дочекац же би им указала малу герлічку.

– Швидко, швидко, понагляйце, гібайце ю видзиц – цагала их за руки до другога двора.

Приведла их блізко гу ягоди, а там було праве нєсподзіване, нє лем єдна мала герлічка, але аж два.

– О, пать ше ти их, поновели ше два беби нараз, праве як и ми – коментаровала Амалка думаюци на шестрички хтори ше

народзели кед ёй було штири роки.

Мац и оцец значліво попатрели єдно на друге з ошміхом, задовольни же Амалка добре розсудзүе, а мац през франту пригрожела Амалки з пальцом.

– Нє мудруй ти нам, але шедай и записуй, навечар будзеш читац оцови.

Пошли обидвойо за роботу, а Амалка ше предлужела припатрац на мали герлічкі. Бешедовала з німа кед би викукли зоз гнізда, а кед ёй уж допило обецала им же ше врачи наютре.

Нєшка уж досц позаписавала за вечарше читане з оцом.

Агнетка Костелник Балатинац

ЗАСТАРАНИ ШКОЛЯР

Я до школи ходзел
штири роки пешо,
ша ту на валале
то ми було лёгко.

До пиятей класи
уж сом уписани,
як то там вец будзе
барз сом застарані.

Роздумуєм днями
и дакус ше боїм,
як на шлізким лядзе
я вам тераз стоім.

Школа у городзе
видзел сом барз велька,
и у ней не будзе
моя учителька.

Нових наставнікох
ми подоставаме,
яки вони буду
озда ше дознаме.

Любица Гаргай

ZABRINUTI UČENIK

U školu sam išo
uvijek lijepo pješke,
četiri godine
lagano, bez greške.

Sad u peti razred
ja vam se upisah,
što će tamo biti
zbunjeno se pitah.

Razmišljam danima
i malo se bojim,
ko na kliskom ledu
ja vam sada stojim.

Jer škola u gradu
vidjeh je velika,
u njoj neće biti
moja učiteljica.

Nove nastavnike
mi ćemo imati,
a kakvi će biti
tko će nam kazati.

ЛЁТО

Пришло лёто,
барз горуцо,
хладок гледа
кажде дзецко.

А у хладку
барз весело,
там ше базен
положело.

У базену
жимна вода,
зогреє ше,
нажаль, чкода.

Але заш лём
вода мокра,
та розхладзи
дзеци звонка.

Уживаю
деци мали,
у базену
и вистали.

Та по травки
полегали,
дзепо ёдни
и заспали.

Любица Гаргай

LJETO

Stiglo ljeto,
baš je vruće,
i hlad traži
svako dijete.

A u hladu
je veselo,
tu se bazen
postavilo.

U bazenu
hladna voda,
zgrijat će se
ipak ona.

I takva je
voda mokra,
za rashladit
jako dobra.

Uživaju
djeca mala,
pa su malo
i sustala.

Po travi su
polijegali,
pojedini
i zaspali.

Перша причасц у Петровцох

Перша причасц святочни и радосни дзень у християнским живоце каждого дзеца. То єден прекрасни и барз святочни дзень. У наших краёх Перша причасц ше приrixтує за дзеци у трецей класи. Пред Першу причасцу Перша святочна споведз. За Першу причасц рихта ше на парохияльней вironауки, рихта ше зоз активним участвованьем у богослужэньех и молитвох Церкви. Праве зоз словох Івангелиі и самих християнских швятох котры славиме упознаваме виру и традицию обряду и самой Церкви.

Перша причасц у Петровцох тогу року була 16. мая. Гу св. Причасцы по перши раз приступели штирме хлапцы: Фран Кризманич, Михаел и Рафаел Редл и Мартин Седлак.

Памятка на
Першу причасц

Хлапцох на Першу причасц порихтал петровски парох о. Владимир Седлак. Мажери традиционнало помогли у оквицованию и пораеню церкви, а як дарунок дзецом, младежски октет зоз

Старых Янковцох научел шпивац нашу Службу Божу и дополнел ю з даскеліма церковними писнями звичайными Петровчаньем, як и зоз свойого репертоару. Даскельо выбраны фотографії з тей подїї дзечнє дзеліме з вами.

о. Владимир Седлак

Першопричашикі на церковным уходзе

Святе писмо читал Мартин Седлак

Свята причасц

Работна акция на центру при нашей церкви

Любов гу природи, гу од Бога дарованей краси, вериме, початок кожного християнського похопійовання о ушорйованню околіска у котрим живєме. У тим духу у дньох кед наш петровски центр осучаснєни з єдним красивим паркираліщом и шором древох котри поважно виплановані же би були од хасну, алє и прикрашали наш любени валал Петровци, ми як дзеци, з нагоды медзинароднога дня планеты Жемі, всобуту 24. апраля того року, допринесли тей обилней роботи з акцию ушорйовання желеных поверхнощох и залівання новопосадзеных яворох. Работну акцию порушала петровска грекокатоліцка парохия и наш парох о. Владимир Седлак у рамикох порядних проектох и роботньох котри ше кождорочно витворюю през програму парохияльнай

виронауки. Ушорююци и ровнаюци терен, позберали зме остатки будовательного материялу же би не завадзали при кошенню, обкопали зме ярки коло садніцох же би и ми, а и нашо огњогасцы садніцом могли наляц достаточно води. Дознали зме же нашо шеснац древка у першим заліваню „могли попіц“ коло 900 литри води! Видзи ше же наисце були смиядни... Як то шицко випатрало на нашей акции можеце видзиц на приложених фотографийах.

о. Владимир Седлак

ПИРОГИ

(Михал Ковач)

Малючки, мегучки
Ухати, брухати
Зоз цеста справени,
З маджуном наполнени.
Красни ше удали
У гарчку купали.

У води варени,
З маслом помасцени,
До миски ше скрили
Та длugo нe жили.
Дзирку надибали,
Та у ней скапали.

Загадка нe чeжка
Одгаднeш ю нeшкa.
Ишe кeд повeм
Жe мали три роги
Вeц повeш мi тaкoй
Жe то нaм -

МАЛА РУСКА КУХАРКА

1. Зоз муки, вайцох, кус солi и водi
загнeсц гладке цесто. Захабиц го
на 15 минути най „одпочине“

2. Цесто розожнeмe зоз
розвалку на ценко

3. Порежемe на квадрати

4. На кажди положимe даkus маджуну

5. Цесто преклопиме по поли и добре поприцискаме.

6. Пироги на три роги готови

7. Увариме их у врацей води. Кед випліваю на верх, пироги готови. Одцадзиме.

8. На олсю попражиме отрушини, кус поцу круєме и помишаме зоз пирогами.

Презентацию порихтали Николина Бучко,
Борна Бабинчак, Никола Мишленович
и Марко Хома, школьяре 4. класи ПШ
Миклошевци зоз учительку Лесю Мудри.

СМАЧНОГО!

АКТИВНОСЦІ ПЕТРОВСКИХ ШКОЛЯРОХ

ВЕЛЬКОНОЦНА РОБОТНЯ

З початком яри, петровски шkolяре настави руского язика и культуры означели веци збуваня. На годзинох пред Вельку ноцу шkolяре учeli и вигледовали о руских вельконоцных обычайох. Як то уж постала традиция, 1. класа учела, а шицки други усовершовали техніку писання писанкох з кичицу и воском, як и пра-

вения баранчатка з масла. Шицко направене збогацело вельконоцну кошарку. Дзепоёдни шkolяре успишно направели кичицу, та вец зоз свою писали писанки и у школи и дома. Шkolяре висших класах мали задаток дознац и записац як ше дакеди облівало и позазберовац фотограfiі о тим обичаю. **мр Илона Грецешин**

Писанки – Фран,
3. класа

Мартин,
3. класа

Міа, 3. класа

Писанки,
4. класа

Писанки,
5. класа

Ана, 6. класа

Ален, 6. класа

Даниэл,
6. класа

Писанки, 1. класа

Писанки, 2. класа

Писанки, 7. класа

РУСКИ БУКВИ НА ПРИВЯЗКОХ

На годзинох повторйованя, школяре през бешедово вежби вирабляли привязки з ярніма мотивами. Велі привязки красили и початни букви їх менох або менох членох фамелії. И попри тим же ше цали школски 2020./2021. рок настава за шко-

лярох ніжших класох отримовала у школи, на настави руского язика и культуры у 1. и 2. класи часто хаснована андроид апликация „Rusinski rječnik“. На тот способ ше школяром дава информация же на „мудрих“ телефонах ёст апликації и по руски.

mr Илона Грецешин

Привязки, 1. класа

Мотилі, квеце, 1. класа

Привязки, 3. и 4. класа

Мацеров дзень

Мацеров дзень означени зоз шпиваньом, та пра-веньом и писаньом винчованкох, хтори подаро-вали своім мацером. Так 1. класа научела писню „Не мам злата”, 2. класа „Любичица”, 3. класа „На ве-шеле”, а 4. класа „Мамочко моя”. Школьяре 1. класи першираз написали и прочитали винчованку по руски и були горди прето. У мешацу маю школьнiare од 2. по 4. класу започали з вишиваньом та, попри шпиванкох, своім мацером подаровали и виши-вану салветку хтору вишили на годзинох руского язика.

mr Илона Грецешин

Вишиване

Дарунок за мацер

Лето почина зоз черешнями

По концу нашей загради рошн€ велька черешня. Гоч є стара, ал€ каждого року богато родзи. И чим ше черешнї починаю червеніц, ми зоз Мижком шедзиме на ней як ташки. Радуеме ше черешњом, а ище нам милше кед ше здогадн€ме же уж блїзко и лётни одпочивок.

Того року черешня зродзела окреме богато, че-решнї вельки, червени, сладки.

– Еене, – гвари Мижко задовольно – могол бим так по цали днї ёсць л€м черешнї, ніч ми друге ані є треба.

– И я. Думам же бим их могол поєсць цалу канту – гварим.

– Яй, не сплётай! Я бим, можебуц, ище и могол, бо я векши, ал€ ты нїгда – гвари Мижко.

Я ше аж уквил€л, гоч ше нїгда не гнівам и не квилім на свогого вирнго пайташа.

– Цо? Я бим не поёдол? Ша, цо то за мн€ канта че-решньох?! Нол€, най видзиме хто скорей пое!

– Догварене!

И пошли зме по канту. Ал€ зме не нашли ані єдну празну, та нам мац дала вельки кошар:

– Наоберайце велью, – гвари – та направим ком-поту.

А Мижко ше шалі:

– Кед же дацо од нїх остане.

Наоберали зме полни кошар и пошедали под дре-во. Мижко подзелел черешнї на два єднаки гро-мадки:

– Хто перши закончи, тот и победzel! – скричал вон и почал ёсць.

Дас дзешец минути обидвоме зме зоз задоволь-ством єдли сладки плоды, дараз зме аж и косточку прелїгли. Я попатровал раз на свою, раз на Мижко-ву громадку, ал€ вони ше нїяк не зменшовали. А я

уж полни по гаѓор.

– Мижу, – л€дво ше му питам – ти ище можеш?

– А-га – одвітує вон якошик зоз слабим гласом, а я видзім же му на чоле вибили дробны капки зною. И далей ше напихаме, ал€ уж не так швидко як на початку. Одразу чувствуем же сом ше так наёдол же бим могол праснуц як балон. А ту и мой пайташ вицадзел зоз себе:

– Я вецей не можем – и пада на траву як покошени. А я за нїм.

Длugo ми так лежали, стукали и тримали ше за бру-хи.

– Я на тоти черешнї вецей патриц не можем – л€дво сом прэгварел.

– Анї я. Нїгда их вецей не будзем ёсць!

Ал€, ютредзень зме знова як тоти ташки шедзели на черешнї, забываюци на вчерайше обеџане.

Цо не гварице, кед черешнї узрели, значи же пра-ве лётно почало!

Леся Мудри

ПЕРШИ ЧЕРЕШЕНЬКИ

Пред двома роками миклошевски школьнare уча-стувовали у еко-акції „Посадз древо, не будз пняк“ у хторей посадзели черешню у школскім дворе. Того року млада черешенка нас почасцела зоз першими плодами як кед би поручела: „Дзекуем вам же чуваце мн€ и моїх товаришах древа. Док вирошн€ме, подаруеме вам сладки плоды.“

ДЗЕНЬ ШКОЛИ И ДЗЕНЬ РУСНАЦОХ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ

За Дзень школи була организавана работня мальованя каменьчкох. Медzi веліма каменьчкамі был и ёден котрого крашэл мотыль и початни букви менох

Камень з рускими буквами

Герб Руснацох

Перша клас у руским облечиве

Седма класа

шицких школьніх хтори ходза на рускі язік.

З нагоды Дня Руснацох у Рэспубліцы Гарватскай, школьніе упазнавалі рускі нацыональні сімвалы. З рижнімі тэхнікамі выраблялі герб і учэлі текст швейцарскай пісні „На панонскай ровні“. Школьні 1. класі опатралі і бешедовалі о фотографіях на хторых су пооблеканы до рускага облечива, а школьніе 7. класі Дзень Руснацох означалі зоз шпіваньем рускіх народных шпіванкох.

mr Илона Грецешин

Моя школа

Паметам перши дзень кед сом пришол до школи у Миклошевцах. Бул сом перша класа, ніч сом ище не знал и не чувствовал сом ше найлепше. Але то швидко прешло, штири роки у подручнай школи як кед би прелєцели. До пиятей класи пошли зме до Чаковцах, кожди дзень путуеме на автобусу. У Чаковцах школа красна и нова, ма шицко ў нас у школы треба. Чкода лем же нет вецей школьнорох. У школы найволім спортску дворану и бавиц фодбал на годзинох физичного.

Даниел Бабинчак, 6. класа, Миклошевци

Чом я любім історію

Кед би ше ми дахто опитал котри школски предмет найволім, повед бим же то історія. Задумуєм історію як даяки фільм у котрим єдна одлука може шицко пременіц. Вше ме цікавело як настали нешкайши держави и народи. Любім слухац приповедки о прешлосци и розправяц зоз другима о тим. Сцем знац чом ше дацо случело и яки мало пошлідки. Історія повязана зоз виру, культуру, язиком. Барз ми занимліво учиц о мітології старих народох. Попри історії других державох и народох, любім учиц и о історії своєго народу. Цешим ше же сом Руснак и же бешедуем по руски.

Андрей Пап, 6. класа, Миклошевци

По чим будзем паметац тот школски рок

Думам же би ше шицки зо мну зложели же тот школски рок пре корону бул страшни. Першее зме до школи ишли нормално, вец ше школи позаверали и учели зме ше дома, потым зме ше знова врацели до школох и знова зме оставали дома... На щесце, помали ше ситуація стабілизovala, школски рок закончуеме нормално и наздавам ше же и шлідуюци буде нормални. Без огляду на шицко, тот рок за мене бул окремни и будзем го паметац по новим окремним приятельству. Того року сом ше упознала зоз особу котра ми постала барз блізка. Моей пайташки можем повесц шицки своёй тайни и вона ме нігда не знєверела. Знам же нашо приятельство не тирва длugo, але мамчувство же ше поznаме цали живот. Зоз ню ми нігда не допито, мам довириє до ней и щешліва сом же мам таку вирну пайташку. Каждому жадам же би у своём живоце стретол таку особу.

Іва Чордаш, 6. класа, Миклошевци

НЕЗВИЧАЙНА КОЦКАСТА ПРИПОВЕДКА

„Коцкаста“ приповедка пише ше на тот способ же ше руца коцка хтора на кождим боку ма дацо нарисоване. Цо випаднє, з тим видумуєш приповедку.

МАРЧА

Жила раз єдна Марча хтора по цали дні ніч не робела, лем ше бавела. Жила вона коло моря у шатру и часто ишла плявац. Найволела єсцяблука. Раз Марча пошла до леса котри бул коло моря. Там стретла красного пса. Вони ведно рисовали, а потым ше на велькай ладі одвезли на пляжу гледац школьки. Потым поєдли сладоляд и пошли до музею розпатрац стари предметы.

Николина Бучко, 4. класа, Миклошевци

ЧУДНИ ДЮРОВО АВАНТУРИ

У єдним валале жил хлапец Дюри котри любел вожиц трактор. Жил вон у малей хижі зоз мацеру, оцом и шестру. Дюри кожди дзень бавел фодбал зоз хлапцами на улічки. Єдного дня рушел вон на гайзибану до Загребу. У гайзибану ше упознал зоз кловном хтори ше му барз попачел. Вони постали добри пайташе.

Борна Бабинчак, 4. класа, Миклошевци

КРАЛЬОВИЧ АНДРЕЙ

У єдним вельким дворцу жил хлапец Андрей. Бул вон кральов син, та ше могол по цали дзень вожиц на ромобілу и єсць лем пицу. Єдного дня Андрей пошол до варошу и купел незвичайну мачку. Могол вон ведно з ню бавиц фодбал, исц камповац, патриц філми и бавиц комп'ютерски бависка.

Марко Хома, 4. класа, Миклошевци

СМУТНА ТЕНА

Жила раз у єдним лесе жалосна Тена. Ніхто не знал чом була жалосна, кожди дзень лем пла-кала. Єдного дня Тена ишла през лес и стретла слона. Вон бул весели. Слон и Тена ведно шпивали, а потым ше на бицигли одвезли до джунглі. Там бавели фодбал. Тена була щешліва.

Андрей Хома, 1. класа, Миклошевци

ОСЕМ КЛАСИ СПОЗА МНЕ

Шицки осем роки ходзел сом на наставу руского язика и культуры. Велью того зме учели и научели. У паметаню ми найвецей останю коляди, писні, танцованае, рецитоване поезіі наших руских поетох, наступы на Школскіх вечарох рускай поэзіі и Петровским дзвоне, креативны роботы на хторых зме писали писанкі з воском, пражжали черегі, та вилівали танеры з гіпсу и мальковали на ніх мотыві з руских вышиваних ручнікох. Як през молгу ше здогадам же зме кед сом был перша класа цали рок през наставу рыхтали проект Руски свадзебни оби-

чай, а вец зме з ню мали аж штири наступи. Тераз кед опатрам слики и знімок на ДВД-у, мило ми же зме то реализовали.

Мне не было чежко шицки тоти осем роки приходзіц на наставу руского язика и культуры. Збогацел сом перше себе, бо сом лепшэ упознал свой рускі язик, виру и культуру. Поручел бим младшай генерацыі же бы ишли на наставу руского язика бо то можу лём у основней школы и же бы медзі собу вецей бешедовали на своім мацеринским, рускім языку бо так очуваю свой ідентитет хтори нам зохабели нашо предкі.

Тео Медеши, 8. класа, Петровцы

**Школска руска свадзба кед
Тео Медеши был 1. класа**

МОЙ КАНДУР

Мам кандура. Вола ше Мицко. Любі кед ше з нім бавим. Зна ше уцагнуц до хижі и заспац при шпоргету. Ма кратку шерсц и мали лабі. Не любі кед гласкам по главі, але зато любі шицко ёсц.

Неманя Курди, 4. класа, Петровцы

МОЙ ПСИ

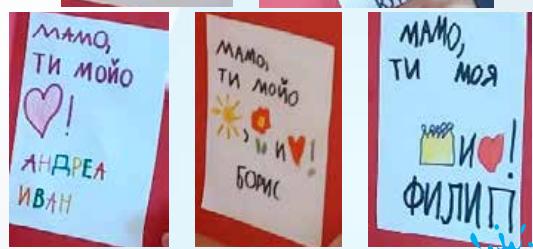
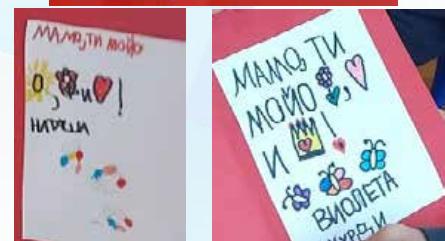
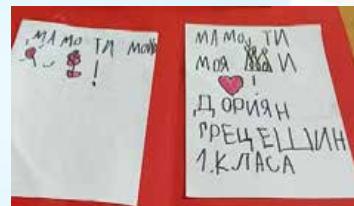
Дома мам два пси. Волаю ше Роки и Мала. Обидвоя су чарно-белей фарбы. Ёдза шицко ў им даме. Кед мам часу, оганям ше з німа. Вше су дома и чуваю го. Барз ше ми радую кед придзем зоз школы.

Марко Иван, 5. класа, Петровцы

МОЙ КАНДУР

Мам кандура. Дал сом му меню Шаро. Ма чарно-белу шерсц. Любі лапац міши. У ёдзеню не выбера, але є шицко ў им дам. Кед мам часу цагам штранджок, а вон бега за нім и так ше бавіме. Барз ме любі. Кед ше врацам зоз школы, вше ме чека пред хижу.

Даниэл Сабадош, 6. класа, Петровцы

Рано

Ранше слунечко
весело горе
небом плівало,
бистру росичку
з нарucha жеми
сциха знімало.

Лєгучки витрик
побуртал мирну
воду поспану,
шкорванчик нїжно
зашпивал писню,
писню о рану.

А там на ширим
богатим полю
верба самує,
старенка, добра
цихо ту сама
вики викує.

Микола М. Кошиш

Јутро

Jutarnje sunce
veselo je
nebom plivalo,
bistru rosicu
iz naručja zemlje
tiho skidalo.

Lagani vjetrić
uzburkao je mirnu
vodu pospanu,
ševa je nježno
zapjevala pjesmu,
pjesmu jutarnju.

A tamo na širokom
bogatom polju
vrba samuje,
stara, dобра
тихо ту сама
вијеке вјекује.

Слон пошол на сафари

Єдного рана,
чудного рана,
чудне ше чудо
случело.

Надумал слон,
у джунгли пан,
витвориц
наївни план.

Поручел джип,
Револвер стари,
та пошол пишни
на сафари.

– Дзе идзеш слону?
Прави ши слон!
Глава ци пойдзе
док повеш „гонь”

Серафина Макаї

Slon je otišao na safari

Jednoga jutra,
čudnoga jutra,
čudno se čudo
dogodilo.

Namislio je slon,
džungle gospodar,
sprovesti
naivni plan.

Naručio je džip,
revolver stari,
pa je otišao ponosan
na safari.

– Gdje ideš slonu?
Pravi si slon!
Glava će ti otici
dok kažeš „bom”!

На горватски јазик преложела: Андреја Маћоч, проф.

ЧУДЕСНИ ШВЕТ

Edraianthus pumilio

Degenia velebitica

Proteus anguinus

Ендем то рошлінска або животиньска файта котра ма мали ареал (огранічене подручче розпространеносци). Зоз другима словами, ендемски рошлінски лєбо животиньски файти рошню и жиу лєм на одредзених подручочах и вецею ше их нї-гдзе на цалим швеце не може найсц. Найвецея ендемох маю изоловани подручча, як то острова котри досц далёко од копна. На приклад острова Св. Гелена, Гаваї, Нови Зеланд, Мадагаскар, Галапагос и Канарски острова богати з ендемами. Кед бешеда о Европи, Греческа и наша Горватска тиж так єдни з подручочах дзе єст вельо ендемски файти.

Вироятне же наш найпознатши ендем велебитска дег'ения (*Degenia velebitica*), котра рошнє лєм на Велебиту и нїгдзе вецею на швеце, а прикрашую стриберн-кастобили лісточка и жовти квецики. Велебитска дег'ения находзи же на пенещку од 50 лїпи. На Биокову рошнє ендем биоковски дзвончик (*Edraianthus pumilio*), котрому квеце лилово-белавей фарби. Лилове квеце ма и горватска перунника (*Iris croatica*), котра рошнє на Медведници, Страхиньчици, Самоборских горах и Огулинским полю. Горватска академия науки и уметносци 2000. року преглашела *Iris croatica* за горватске национальне квеце.

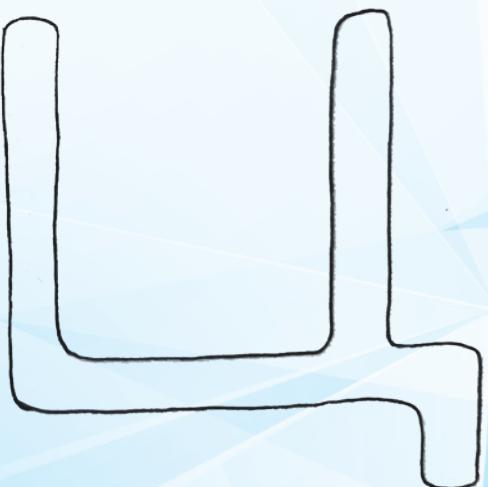
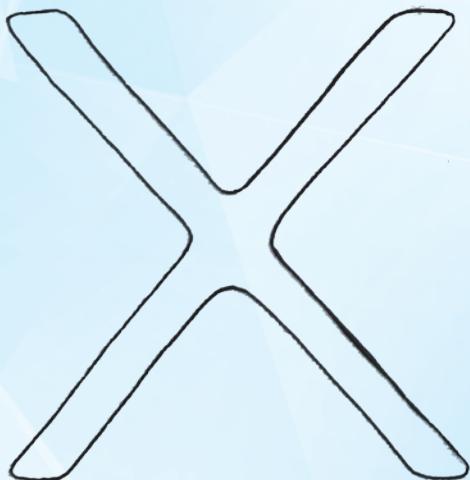
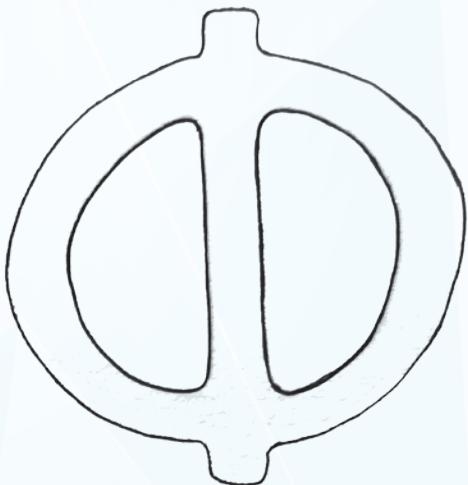
Цо ше дотика фауни, у Горватской позната чоловечка рибка (*Proteus anguinus*), водожемец котри живе у под'жемних водах. Можеме ю пренайсц у пещерах на подруччу од Истри по Дубровнік. Окрем у Горватской, живе и у Словенії, Босни и Герцеговини и Чарней Гори. На Велебиту живе велебитска ящурка (*Iberolacerta horvathi*), ендем за котри науковци гваря же є реликт котри прежил лядови час. То лєм даєдни ендеми котри можеме пренайсц у Горватской, а єст их ище вельо. Шицки горе наведзени рошлінни и животині у Горватской законом строго заштитцени.

Мануела Дудаш

(преложене з рижних боках з интернету)

97/2021 VJENČIĆ - ВЕНЧИК

Илустрована азбука

Задаток: офарб тоти весели букви рускей азбуки до наймилших фарбох, виштригні их и нарисуй цо вецей поняца хтори починаю на тоти букви. Порихтай себе картон на котри заліпиш свой роботи и чекай нови Венчик. Шлідуюци букви у приріхтованю.

Івана Бики

22

VJENČIĆ - ВЕНЧИК 97/2021

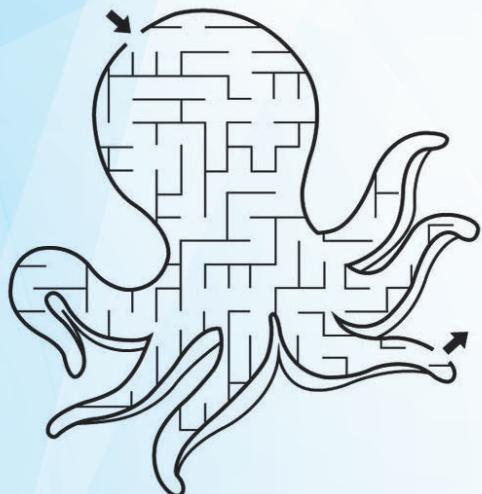

Забавни боки

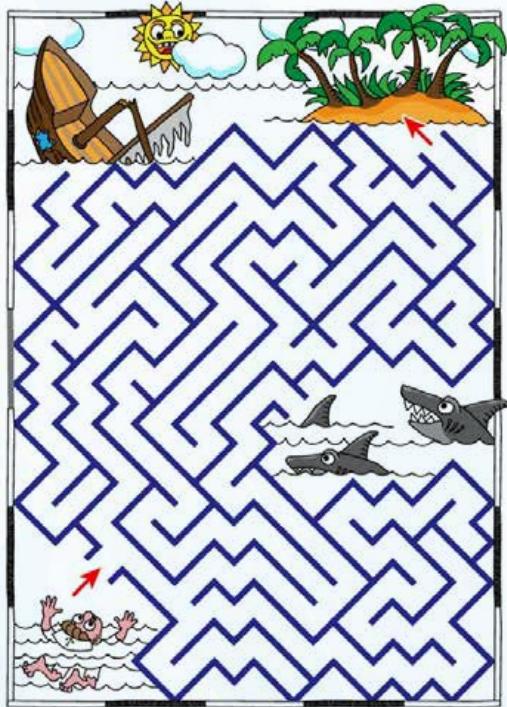
Найдз виход зоз лавиринтох!

Найдз виход зоз лавиринтох!

Найдз 10 розлики!

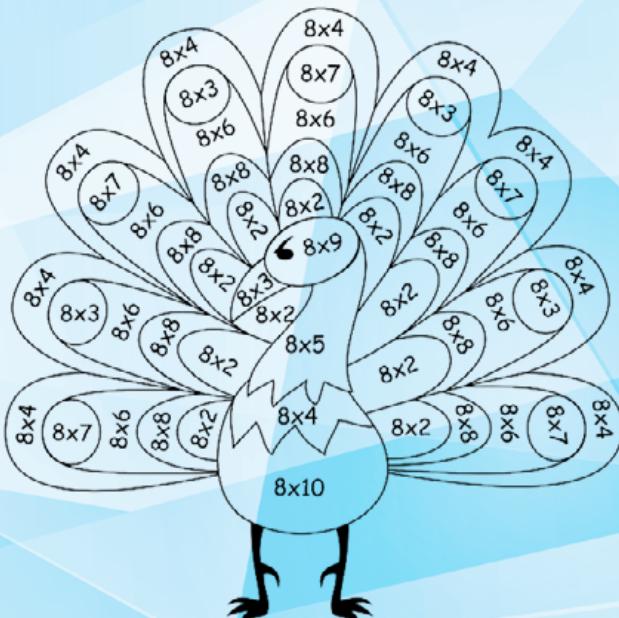
Найдз 10 розлики!

Почні од числа 1
и шором повяж
числа, та достанеш
сличку котру
можеш офорбич.

Вирахуй и офорб як задане.

16 24 32 40 48 56 64 72 80

„Руска хижा“

На годзини мацеринскага языка у Падружнай школы у Міклошевцах, пасля вучовавання темы „Руска хижা“, школьнія 6. класі ведно зоз учительку Лесю Мудры надумали часц мура у учальні рускага языка виролькац на традицыйны спосаб. Главны майстор у тым бул школьнія Владимир Мишленович, залюбенік до традицій і старажытнах. У його колекцыі ёст коло 20

рэзультаты мустри ролькох котры вон зберагаюцца ўж даскелью рокі. Владимир крашні малюе, та не чудуе ѹога интересаванне за ролькане, а научела го баба Душанка. Пишны зме же у Міклошевцах маме таких вредных школьнія и же ше наша школа збогацела зоз красным етно-кузіком.

Найчежже было обцагнуць
ровны смуги

Ружовани венец правени
зоз шаблоном

Ролькане

Владимір Мишленович

С	Ц	Е	Р	Н	Я	Н	К	А	Р	А	У	Р	Б	Е	Ф
А	И	И	Ц	Є	Н	А	Р	У	Т	А	Р	Е	Т	И	Л
М	В	Л	К	Ч	Я	Н	Е	П	Р	Е	Ш	Е	Л	Н	Ю
О	А	А	В	Л	Ю	Б	О	В	О	Е	О	И	И	К	Б
И	Н	Р	С	Е	Е	О	Д	Ї	Д	Р	Я	Т	Р	Е	К
Н	Ц	У	Е	К	С	Б	О	А	И	Л	У	А	Л	Р	А
И	А	Д	П	Ж	Є	Т	А	Я	А	Г'	В	Ю	О	А	С
Ц	Н	Н	Т	Е	И	И	Е	Р	А	А	Ш	К	О	Н	Е
И	К	А	Е	Л	Т	Я	Д	Р	Г	И	Н	О	Л	И	Г'
Я	А	Б	М	И	И	Р	Д	Р	А	Я	А	Н	Д	Ц	Е
Т	Р	Д	Б	Р	А	Т	О	Н	Е	К	И	А	И	И	Д
И	А	О	Е	Я	Ї	Л	И	В	А	С	Л	Р	Ш	Д	И
В	Р	З	Р	Я	Л	У	Б	И	Ц	Б	О	Е	А	Е	Ф
А	И	А	Т	Н	А	Ф	Е	Т	Ш	И	У	Л	Г	М	А
М	И	Х	А	Й	Л	О	К	О	В	А	Ч	К	И	Е	Л
А	К	Ш	Ї	Л	Е	Д	Р	Е	О	В	Л	И	С	М	Ц

БЕЛЮШИ
БЕШЕДА
БАНДУРА
БРАТ
ВИЛІЯ
ДІДО
ДРАГУТИН
ГАШИДЛО
ГРАБЕЛКИ
ИВАН ЦАНКАР
ИНКЕР
КОНАР
КРАВА
ЛИТЕРАТУРА
ЛІШКА
ЛЮБКА СЕГЕДИ ФАЛЦ
ЛЮБОВ

МАРИЯ
МЕДИЦИНА
МИЗЕРИЯ
МИЛОСЕРДІЄ
МИХАЙЛО КОВАЧ
ПЕТРОВЦI
РАНЄЦ
РЕЖІЯ
САМОІНІЦІЯТИВА
СЕПТЕМБЕР
СІЛВЕСТЕР
СИЛЬВО ЕРЕДЕЛЇ
СЦЕРНЯНКА
СКУБАН
ТЕОРИЯ
ТИБОР
ФАНТА

ФЕБРУАР
ФІЛІЯЛА
ЦЕГЕЛКА
ЦИБУЛЯ
ШЕРПЕНЯ
ШТЕФАН
ЯНКО

Найдзце задани поняца,
та достанеце назву лакот-
ки хтору дзеци барз любя.

Pnimeñé hokoumata

Лю. Гаргай

Даскельо интересантносци о їжох:

- їж углавним самотна животиня хтору у пари увидзце лем под час пареня;
- кажды їж ма медзі 5 і 7 тысячи игелки, хторы подзвігні і спущні, у зависносці ад ситуацыі у хторей ше находзі;
- їжи маю барз подлі вид, та ше найбажней операю на осет слуху і паху;
- игелкі им не отровны і углавним су дзіраві, але досць моцні;
- їж нарощні ад 10 по 45 см;
- може быць чежкі і прэйг' ўднога кілаграму;
- жіс найчастейшы на сухіх месцах у обалох, рубцовых часцях леса і блізко месцах дзе бываю людзе;
- їж може спац жімскі сон, але то не робя шицкі;
- єдза углавним инсекты і бобкі, але можу по-

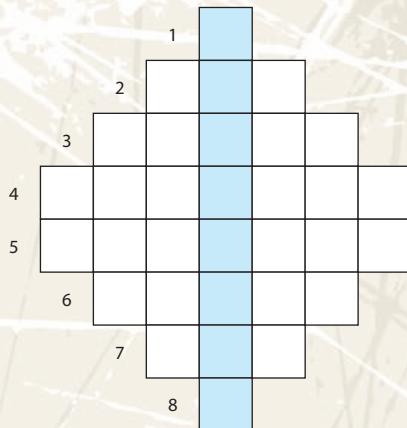

есці і гада кед же победзі у борбі з нім;

- имуні су на гадові отровы;

- кед су виложены горкім пахом і смакам починаю чухаць пенасту шліну на свой игелкі, причина такога справовання непозната.

Лю.Г.

1. Дзевята буква рускай азбуки
2. Скрацене од Иван
3. Сценске діло у хторым наступаю оперни шпиваче
4. Рошліна хтора це опече кед ю дорушиш
5. Процівно од напредок
6. Древо за обіване овоци
7. Орган виду
8. Осемнаста буква рускай азбуки

У шывих польгох: предмет у хторым ше опатраме.
Ришене: ж; Иво; опера; покрыва; назадок; мотка;
око; о

З	А	Л	Ї	Ш	К	А	Ш
А	А	Ц	Ж	Я	З	Ш	Л
К	Т	Я	И	Д	А	И	Ї
Р	У	Р	Ц	Б	А	М	М
У	В	Н	О	К	А	Г	А
Щ	Е	Ц	А	Х	В	Р	К
Я	Я	Н	Р	А	С	О	Я
А	Ц	И	Т	Р	Е	К	В

1. ВОВК	8. ЛІШКА
2. ГАД	9. МИША
3. ЯРАБИЦА	10. САРНЯ
4. ЗАЯЦ	11. ХОРТ
5. ЇЖ	12. ШЛІМАК
6. КЕРТИЦА	13. ЯЩУРКА
7. КУНА	

Кед найдзеце тоти тринац
назві животинъюх, та
достанеце ище ёдну.

Рынене: язары

Лю. Гаргай

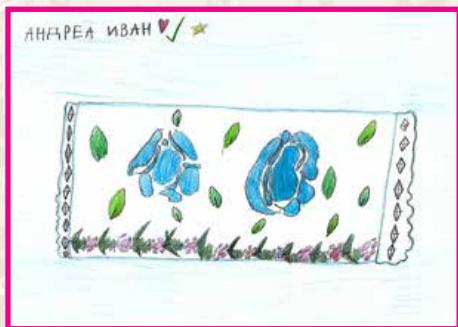
Лю. Гаргай

Алана Тиркайла,
2 класа Петровци

Александра Аризанович,
2 класа Петровци

Андреа Іван, 1. класа
Петровци Ручнік

Андреа Іван, 1. класа Петровци

Андрей Пап, 6.кл.,
Миклошевци

Андрей Хома,
1. кл., Миклошевци

Антоніо Бучко,
2. кл., Миклошевци

Борис Шовш, 1. класа, Петровци

97/2021 VJENČIĆ - ВЕНЧИК

Борна Бабинчак, 4.кл.,
Миклошевци

Владимир Мишленович, 6.кл.,
Миклошевци

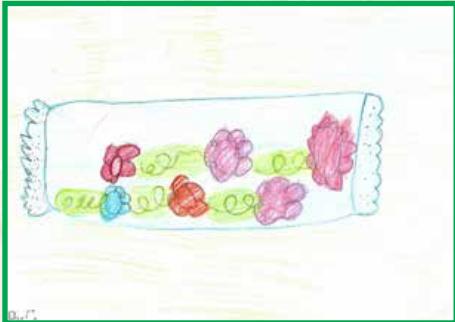

Виолета Курди, 1. класа,

Петровци

Дариян Хома,
3. кл. Миклошевци

Дориян Грецешин, 1. класа,
Петровци

Леа Бурчак, 2. класа, Петровци

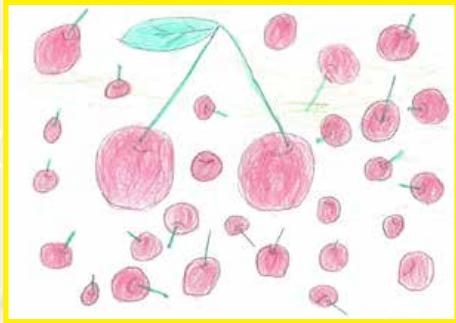
Марина Сегеди, 2. класа,
Петровци
VJENČIĆ - ВЕНЧИК 97/2021

Мария Папуга,
2. кл., Миклошевци

Мартин Седлак, 3. класа,
Петровци

Миа Фа Албертович, 3. класа,
Петровци

Наташа Курди, 1. класа,
Петровци

Неманя Курди, 4. класа,
Петровци

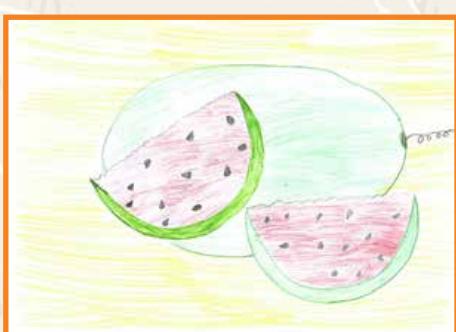
Николина Бучко,
4. кл., Миклошевци

Уна Ѓубица, 2. класа, Петровци

Филип Джуджар, 1. класа,
Петровци

Фран Кризманич, 3. класа,
Петровци

